

ارائه طرح‌های بی‌پشتوانه مسکن‌سازی با هدف نفوذ به قلب رای دهندگان

بازی تکراری با امید کم درآمدها



نسرین هزاره مقدم

تأمین «مسکن» مهم‌ترین دغدغه امروز دهک‌های فرودست و حتی طبقات متوسط است. مسکن، به کلیدواژه‌های پرکاربرد در تمام شعارها و وعده‌ها و راهی برای راه پیدا کردن به قلب آرزوهای میلیون‌ها مردمی است که سال‌هاست خواب خانه‌دار شدن را هم دیگر نمی‌بینند!

در روزگاران نه چندان دور، در همین دهه‌های ۶۰ تا ۸۰ شمسی، لایه‌های بالایی و میانی طبقات مزدبگیر با گرفتن وام یا مشارکت در تعاونی‌های مسکن و آنچه به اصطلاح «زمین شهری» نامیده می‌شد، می‌توانستند بالاخره صاحبخانه شوند و از زندگی استیجاری نجات پیدا کنند اما در دهه ۹۰ شمسی، چنین امکانی دیگر برای همیشه از میان برداشته شده است. به گفته «علی اکبر عیوضی» فعال صنفی بازنشستگان کارگری، اگر یک کارگر یا بازنشسته‌ای که ۴ میلیون تومان حقوق می‌گیرد، بخواهد خانه‌دار شود باید ۲۰۰ سال حقوقش را پس‌انداز کند آن هم نه برای خانه‌دار شدن در قلب تهران و کلاشهرها، بلکه در مناطق جنوبی شهر که همین امروز یک آپارتمان سفلی ۵۰ متری، ۲ میلیارد تومان قیمت می‌خورد.

تورم سرسام آور مسکن

تورم مسکن در سال‌های پایانی دهه ۹۰ و به‌طور مشخص از نیمه دوم سال ۹۶، با سرعتی سرسام‌آورتر از قبل، صعود کرد، به گونه‌ای که به گفته برخی از کارشناسان، تورم این بخش در یک سال و چندماه گذشته، چند صد درصد بوده است. بیست و سوم خردادماه سال جاری، «روح‌الله عباسپور» نماینده مجلس یازدهم با اعلام اینکه قیمت مسکن در ۷ سال اخیر افزایش چشمگیری داشته است، اظهار کرد: براساس آمارهای ارائه شده قیمت مسکن در چند سال اخیر حدود ۳۰۰ درصد افزایش یافته است اما من مطلعم که قیمت مسکن در شرایط کنونی در قیاس با زمان دولت دهم حتی حدود ۶۰۰ درصد افزایش پیدا کرده است. در چنین شرایطی است که کاندیداهای ریاست جمهوری ۱۴۰۰، وعده‌های محیرالعقولی برای خانه‌دار شدن جامعه هدف، می‌دهند و در بلندگوهای انتخاباتی مدام تکرار می‌کنند «ما مردم را خانه‌دار می‌کنیم».

در این میان، بازم طرح‌های دولتی مسکن در دستور کار کاندیداها قرار گرفته و در ارتباط با آن شعار می‌دهند. این در حالی است که نگاهی به طرح‌های دولتی مسکن در سال‌های اخیر نشان

می‌دهد که اکثریت قریب به اتفاق این طرح‌ها ناکام بوده است؛ از مسکن مهر دولت احمدی‌نژاد گرفته تا مسکن امید و طرح ملی مسکن که در دولت‌های یازدهم و دوازدهم ارائه شد. علاوه بر ناکامی و عدم دستیابی به هدف‌های از پیش اعلام شده، معضل دیگر، ناتمام ماندن یک طرح یا آمدن دولت جدید یا تیم مدیریتی جدید در بخش مسکن است. خانه‌های نیمه‌تمام مسکن در حاشیه‌های کلان‌شهرها، به رغم صرف هزینه‌های هنگفت، نشان‌دهنده هدر رفتن سرمایه‌های ملی و ناامید شدن امیدواری مردمی است که به چنین طرح‌هایی دل می‌بندند و در آنها مشارکت می‌کنند.

آوردنمی خواهیم.

چند میلیون خانه می‌سازیم حالا کاندیداها ریاست جمهوری ۱۴۰۰ نیز پشت هم از طرح‌های جدید مسکن و برنامه‌هایی که در این زمینه دارند، به گونه‌های شعاروار و اوتوپایی رونمایی می‌کنند؛ ساخت چند میلیون مسکن در زمین‌های ارزان و آن هم با صفرریال آورده یا با آورده بسیار محدود! بهتر است به چند نمونه از این شعارها توجه کنیم:

۴ - ۳ میلیون مسکن با آورده اولیه صفر، زمین رایگان و وام ارزان بدون یک ریال بودجه دولتی می‌سازیم.

عباسپور، نماینده مجلس یازدهم: براساس آمارهای ارائه شده قیمت مسکن در چند سال اخیر حدود ۳۰۰ درصد افزایش یافته و قیمت مسکن در شرایط کنونی در قیاس با زمان دولت دهم حتی حدود ۶۰۰ درصد افزایش پیدا کرده است

بر آوردها نشان می‌دهد ۴.۵ میلیون مسکن کم داریم. مردم را در این برنامه به سه گروه تقسیم کرده‌ایم. به سه دهک پایین بدون آورده اولیه و به صورت اجاره به شرط تسلیک. در ۳۰ سال پول مسکن را از آنها پس می‌گیریم. در سه دهک دیگر مشارکت ۷۰ - ۳۰ است و در چهار دهک مشارکت ۵۰ - ۵۰ است.

طرح نهضت خانه‌سازی ایرانیان یکی از مهمترین برنامه‌های من است. این طرح کاملاً جدید است که از آسیب‌شناسی مسکن مهر بیرون آمده است.

طرف چهار سال حداقل ۳ میلیون واحد مسکونی ساخته خواهد شد. سالی بیش از ۶۰۰ هزار واحد مسکن.

نبود بودجه

برای طرح‌های اوتوپایی

مسئله اصلی، تضاد این شعارها هم با استطاعت محدود جامعه هدف (مزدبگیران و به‌طور مشخص، کارگران و بازنشستگان) و هم با بازار رانتی و متورم مسکن است. اولین تضاد اینکه، وقتی چند ده میلیون نفر از جمعیت کشور، نصف خط فقر درآمد دارند و فقط چیزی حدود ۱۰ میلیون خانوار با ماهی حدود ۴ میلیون تومان حقوق زندگی می‌کنند، حتی اگر فرض بگیریم بخواهند بدون آورده اولیه به اینها خانه بدهند، باز هم توان بازپرداخت اقساط وام وجود ندارد. یک خانواده کارگری که ۴ میلیون تومان حقوق می‌گیرد، چطور قرار است وام‌های چند میلیون تومانی مسکن را بازپرداخت کند؟ این شعارها، با قیمت‌های واقعی ساخت مسکن نیز در تعارض است. در حال حاضر، ساخت هر متر مربع مسکن، چیزی حدود ۵ میلیون تومان هزینه دارد، پس ساخت هر آپارتمان ۵۰ متری، حداقل ۲۵۰ میلیون تومان پول می‌خواهد. اگر بخواهند سه میلیون یا ۴ میلیون مسکن ۵۰ متری را با نازل‌ترین کیفیت و با ارزان‌ترین مصالح بسازند، در مجموع، چیزی حدود هزار هزار میلیارد تومان بودجه نیاز دارد. این اعتبار هنگفت چگونه قرار است تأمین شود؟ آیا بانک‌های در آستانه ورشکستگی که اختلاس‌های انبوه کم‌انها را به راستی شکسته، می‌توانند این اعتبار هنگفت را به سازندگان یا واجدان شرایط دریافت وام بدهند؟ آیا جامعه هدف، در خط فقر، توان تأمین این اعتبار را با آورده‌ریالی یک‌بار یا با پرداخت اقساطی دارد؟ چرا هیچ‌سازو کاری برای تأمین اعتبار اعلان نمی‌کنند و وعده می‌دهند زمین رایگان، وام ارزان و بدون بودجه دولتی؟ اگر دولت یا به عبارت دقیق‌تر دولت‌ها و فرادستان در دهه‌های گذشته، کوچکترین اهمیتی برای خانه‌دار کردن اقشار ضعیف از جمله کارگران براساس تصریحات روشن اصل ۳۱ قانون اساسی داشتند، باید از رانت‌بازی و سودجویی دلالت و بساز بفرش‌ها و غول‌های ساخت مسکن جلوگیری می‌کردند تا امروز فاصله میان ثروت مردم و قیمت مسکن، فاصله زمین تا آسمان نمی‌بودا حال که امروز به اینجاست سیده‌ایم چطور می‌خواهند بدون فشار بر بدنه کم‌درآمد و بدون ریالی آورده، در این بازار متورم، مردم را صاحبخانه کنند؟

کارگران و بازنشستگان: امیدی نداریم

علی اکبر عیوضی در این رابطه می‌گوید: وقتی می‌گویند مشکل مسکن را حل می‌کنیم، ما کارگران و بازنشستگان به هیچ وجه نمی‌توانیم به این وعده‌ها اعتماد کنیم! مگر معضل مسکن، قرص است که بریزند در جام آب و با تکان دادن، حل کنند

عیوضی، فعال کارگری: وقتی می‌گویند مشکل مسکن را حل می‌کنیم، ما کارگران و بازنشستگان به هیچ وجه نمی‌توانیم به این وعده‌ها اعتماد کنیم! مگر معضل مسکن، قرص است که بریزند در جام آب و با تکان دادن، حل کنند

می‌گویند: وقتی می‌گویند مشکل مسکن را حل می‌کنیم، ما کارگران و بازنشستگان به هیچ وجه نمی‌توانیم به این وعده‌ها اعتماد کنیم! مگر معضل مسکن، قرص است که بریزند در جام آب و با تکان دادن، حل کنند! کارگر یا بازنشسته‌ای که ۴ میلیون تومان درآمد ماهانه دارد، امروز نمی‌تواند پول رهن خانه استیجاری را بپردازد، چطور می‌تواند در طرح‌های ساخت مسکن مشارکت کند که اگر این طرح‌ها قرار بود کارگران و بازنشستگان را خانه‌دار کند، باید تا امروز با مسکن ملی امید یا مسکن مهر، همه مزبگیران صاحبخانه شده بودند. وی تأکید می‌کند، پس شعار کافی است. اگر طرح اجرایی و منطبق با توان مردم فرودست دار ندارد، ارائه دهند و اگر نه این‌گونه با آرزوهای ناکام مردم بازی نکنند.

طرح‌های دولتی مسکن، تاکنون موفق نبوده‌اند؛ نه مردم را خانه‌دار کردند و نه طلسم گرانی مسکن را شکستند و نه جلوی سودجویی میافی مسکن را گرفتند. نه‌تنها طرح مسکن مهر است که در ۱۴ سال درگیری دو دولت با این طرح، قیمت مسکن ۲۸ برابر شده است. در چنین شرایطی، آیا این کاندیداها انتظار دارند جامعه هدف، به وعده‌های خانه‌دار کردن مردم که کاندیداها انتخابات ریاست جمهوری هر کدام به شکلی عرضه می‌کنند، دل ببندند و این شعارها را باور کنند؟ جامعه هدف این شعارها همان مزدبگیرانی هستند که از بد روزگار و به دلیل گرانی سرسام‌آور زندگی استیجاری در متن شهرها، ناخواسته به حاشیه‌ها کوچ کرده‌اند و در گتوهای ارزان قیمت و بی کیفیت با دشواری بسیار زندگی می‌کنند و برای این زندگی بدون امکانات، ماهی حداقل یک میلیون و ۵۰۰ هزار تومان اجاره‌خانه می‌پردازند؛ همان‌هایی که به تدریج از جامعه خوشبخت یک درصدی‌ها جدا شده‌اند و دیگر سال‌هاست که در قلب خشن شهر هاجایی ندارند.

اخبار کارگری

کارگران روز مزد پتروشیمی چوار:

افزایش مزد از مادرغ شده است
کارگران روزمزد پتروشیمی چوار از عدم دریافت مطالبات مزدی انتقاد کردند. این کارگران در گفت‌وگو با ایلسنا گفتند: دستمزد از دویست و شصت برای هیچ‌یک از کارگران و دستمزد فروردین ماه فقط برای عده‌ای به صورت علی‌الحساب واریز شده است. دستمزدی هم که برای فروردین واریز شده، به اندازه مزد سال قبل است و ما نگرانیم که چرا افزایش ۳۹ درصدی مزد از مادرغ شده است.

این کارگران پیمانکاری که تعداد آنها حدود ۳۰۰ نفر است نسبت به تأخیر همیشگی در پرداخت دستمزد آنها انتقاد دارند و می‌گویند: کارگر روزمزد باید به محض تمام شدن کار، مزد خود را دریافت کند. ما پانزده روز از هر ماه را اسیر کار هستیم اما دستمزد را با ماه‌ها تأخیر دریافت می‌کنیم.

تجمع کارگران خط ۵ قطار شهری تهران در ایستگاه هشگرد



کارگران نگهداری پیمانی خط ۵ قطار شهری تهران در ناحیه کرج به هشگرد صبح دیروز (۲۲ خرداد ماه) در اعتراض به معوقات مزدی، در ایستگاه مترو هشگرد تجمع کردند.

به گزارش ایلسنا، این کارگران با شعارهایی به کارفرمای شرکت پیمانکاری در پرداخت مطالبات خود گفتند: بیش از ۱۵۰ نفر هستیم که با پرداخت نشدن حقوقمان دچار مشکلات معیشتی شده‌ایم و درخواست مادر این تجمع، تسریع در پرداخت حداقل بخشی از معوقات مزدی است.

این کارگران گفتند: جذا از سه ماه حقوق معوقه، در حال حاضر حق بیمه بهمین واسفند ۹۹ و اردیبهشت سال جاری (۱۴۰۰) کارگران به تأمین اجتماعی پرداخت نشده است.

این کارگران در خاتمه تصریح کردند: بخش دیگری از نگرانی ما مربوط به قرار داده‌هاست چون شرکت پیمانکار هنوز با کارفرمای اصلی قراردادی ندارد. در نتیجه کارفرما هم از عقد قرارداد با ما کارگران خودداری می‌کند. ما فاقد امنیت شغلی هستیم و پیمانکاران هر زمانی که اراده کنند ما را از کار بیکار می‌کنند.

قراردادهای موقت بزرگترین آسیب را به جامعه کار می‌زند

خانه‌دار جمع نمایندگان استان تهران درباره وعده‌های انتخاباتی کاندیداها اظهار کرد: رونق اشتغال و تولید و حمایت از جامعه کار و تولید دغدغه جامعه کارگری است. رضا توسلی در گفت‌وگو با خبرگزاری تسنیم، اظهار کرد: مطالبات جامعه کارگری باید در راس برنامه‌های اعلامی کاندیداها باشد و آنها باید برنامه‌های خودشان را درباره مهمترین مطالبات کارگران از قبیل امنیت شغلی، معیشت و مسکن اعلام کنند. این فعال کارگری ادامه داد: قراردادهای موقت بزرگترین آسیب را به جامعه کار و تولید می‌زند و انتظار داریم که دولت آینده به این مساله به‌طور جدی ورود و موضوع قراردادهای موقت کار را اصلاح کند.

اختصاص ۴۰ هزار میلیارد تومان برای کمک به بنگاه‌های آسیب دیده از کرونا

معاون امور اقتصادی وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی گفت: دولت از سال گذشته تاکنون حدود ۴۰۰ هزار میلیارد ریال برای کمک به بنگاه‌های آسیب دیده از کرونا اختصاص داد و توانست بخشی از این مشکلات را مهار و مدیریت کند.

به گزارش توسعه ایرانی، حجت میرزایی در سیزدهمین جشنواره تقدیر از کارآفرینان برتر خراسان رضوی اظهار کرد: سال ۱۳۹۹ با محدودیت‌های بی‌سابقه و تاریخی در تأمین بودجه و به کارگیری سیاست‌گذاری‌ها مواجه بودیم. از سوی دیگر هم‌زمانی شیوع ویروس کرونا و تشدید تحریم‌های ظالمانه، بنگاه‌های اقتصادی را تحت فشار قرار داد و مشکلات عدیده‌ای را برای کارآفرینان و تولیدکنندگان در بخش‌های مختلف به وجود آورد. در همین راستا دولت از سال گذشته تاکنون حدود ۴۰۰ هزار میلیارد ریال برای کمک به بنگاه‌های آسیب دیده از کرونا اختصاص داد و توانست بخشی از این مشکلات را مهار و مدیریت کند.



بدهی‌های دولت به ارزش روز و زجران خسارات اقتصادی وارده بر اندوخته‌های سازمان تأمین اجتماعی که بر اثر تورم و کاهش ارزش پول ملی و نوسانات اقتصادی به وجود می‌آید. اولویت در واگذاری سهام‌های قابل واگذاری مجموعه شستا به بازنشستگان کارگری و کارمندی بیمه‌پرداز اجباری چون مجموعه شستا دولتی نیست و متعلق به بیمه‌پردازان اجباری اعم از کارمندان و کارگران مشمول قانون تأمین اجتماعی است.

در همین سه ماه گذشته از سال، هزینه‌های زندگی دوباربر شده، تأکید می‌کند: قادر به تأمین حداقل‌های ضروری زندگی مثل مسکن، درمان و آموزش برای بازنشستگان و فرزندان خود نیستیم. نمی‌توانند تورم را کنترل کنند و از صعود هزینه‌های زندگی جلوگیری کنند. در چنین شرایطی، بازنشستگان امیدی به متناسب‌سازی یا دائمی شدن آن ندارند چون به هیچ وجه با این راهکارها وضع زندگی مستمری‌بگیران بهبود نمی‌یابد.

بازنشستگان کارگری خواستار سه‌جانبه‌گرایی در اداره کشور هستند

کانون عالی کارمندان بازنشسته مشمول قانون تأمین اجتماعی، مطالبات ۱۲ گانه بازنشستگان تأمین اجتماعی از دولت آینده اعلام کردند. به گزارش ایلسنا، مطالبات دوازده‌گانه منتشر در بیانیه کانون عالی کارمندان بازنشسته مشمول قانون تأمین اجتماعی به این شرح است: ۱. استقلال کامل سازمان تأمین اجتماعی و ارتقای جایگاه آن به عنوان یک ساختار مستقل مانند بانک مرکزی یا بیمه مرکزی. ۲. حمایت از ارکان و کارکنان تأمین اجتماعی و حفاظت از این سازمان و منابع انسانی آن برای ارائه خدمات بهتر به بازنشستگان بیمه‌پرداز اجباری اعم از کارگر و کارمند و عدم دخالت دستگاه‌ها و افراد غیرمسئول در امور تأمین اجتماعی و جلوگیری از دخالت آنان در تعیین حقوق و مزایا و سایر امور بازنشستگان مشمول قانون تأمین اجتماعی. ۳. اداره سازمان تأمین اجتماعی براساس سه

جانبه‌گرایی با مشارکت کارمندان و کارگران شاغل و بازنشسته مشمول قانون تأمین اجتماعی و افزایش مسئولیت کارفرمایان دستگاه‌های دولتی در حمایت از بازنشستگان. ۴. تشکیل صندوق بیمه بازنشستگی مستقل برای گروه‌های ۲۸ گانه حمایتی دولت و استقلال اداری مالی آن با اجرای بند (دال) ماده (۳) قانون ساختار نظام جامع رفاه و تأمین اجتماعی. ۵. استقلال کامل و حفظ منابع صندوق تأمین اجتماعی که متعلق به بیمه‌گذاران و بازنشستگان بیمه‌پرداز اجباری کارگری و کارمندی است. ۶. تکمیل متناسب‌سازی و عقب‌ماندگی مزد از نرخ تورم ۱۴ ساله حقوق بازنشستگان ذیحقی مشمول قانون تأمین اجتماعی و اصلاح احکام بازنشستگی آنان و پرداخت ۲۵ درصد باقیمانده متناسب‌سازی ۷. ارتقای منزلت، عزت و بهبود وضعیت معیشت و توجه به خدمات رفاهی و بهداشت و درمان

یک فعال صنفی بازنشستگان:

افزایش متناسب‌سازی توسط تورم بلعیده شده است

به عنوان افزایش متناسب‌سازی منظور کرده‌اند، به شدت ناکافی ست، به ایلسنا می‌گوید: ما حداقل بگیران حتی مشمول اصلاح متناسب‌سازی هم نشدیم و قرار نیست در خردادماه، مابه‌التفاوت بگیریم. با این همه در ماه‌های گذشته، با افزایش سرسام‌آور هزینه‌های زندگی، افزایش متناسب‌سازی و مستمری‌ها کاملاً بی‌اثر شده است. وی با اشاره به افزایش بیش از



یک فعال صنفی بازنشستگان کارگری از قوه کردستان می‌گوید: در بهار امسال به دلیل تورم افسارگسیخته، سقوط معاش بازنشستگان ادامه داشته است. محمدعلی براتی با بیان اینکه آنچه برای حداقل بگیران

هزینه‌های حداقلی زندگی بریابند. وی تأکید می‌کند: کل مستمری یک بازنشسته حداقل بگیر به اندازه پول توجیبی یک هفته فرزندان مسئولان نیست. کسی درد بازنشسته را می‌فهمد که مجبور باشد با چهار میلیون تومان هم کرایه خانه بپردازد و هم زندگی کند! این فعال صنفی با بیان اینکه اگر سبب معیشت را بازنگری کنند، درمی‌یابند که

۲۰۰ درصدی اقلام خوراکی در طول یک ساله اخیر می‌گوید: آمارهای تورمی بالای ۴۰ درصد است و روزبه‌روز همه کالاها و خدمات گران می‌شوند. در چنین شرایطی آنچه برای افزایش حقوق حداقل بگیران منظور شده بود، به سادگی باد هوا شد و از میان رفت. به گفته براتی، بازنشستگان کارگری همچنان زیر خط فقر هستند و نمی‌توانند از پس